

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - В А Р Н А
ФАКУЛТЕТ „ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН“
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

Приета от ФС (протокол № 11 от 25.04.2024 г.):

Приета от КС (протокол № 8 от 11.04.2024 г.):

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Д. Георгиева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ИНОВАЦИИ В БАНКИРАНЕТО“

ЗА СПЕЦ: „Финанси и иновации“; ОКС „магистър“ – дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5 за СС и СНУ, 6 за ДНДО и СПН

СЕМЕСТЪР: 10 за СС и СНУ, 12 за ДНДО и СПН

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 270 ч.; в т.ч. аудиторна 15 ч.

КРЕДИТИ: 9

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ	ОБЩО (часове)
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ, в т.ч.:	15
• ЛЕКЦИИ	9
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия)	6
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	255

Изготвили програмата:

1.
(Проф. д-р Ст. Вачков)

2.
(Гл. ас. д-р Пл. Джапаров)

Ръководител катедра:
„Финанси“ (доц. д-р Стоян Киров)

I. АНОТАЦИЯ

Цел на дисциплината: Лекционният курс по дисциплината има за цел да формира знания за развитието, систематизацията и особеностите на иновациите на всички равнища в банковата организация.

Предварителни изисквания: Студентите трябва да притежават базисни познания за банковото предприятие, респ. за особеностите на неговите продукти и услуги в ключовите бизнес сфери.

Изграждане на знание и разбиране: След въведението в иновационната проблематика и обзора на иновациите в банкирането се представят различни подходи за тяхното класифициране. Формулирана е първата в българската литература по банков дело дефиниция на феномена „банкови иновации” и е направена задълбочена оценка на банковия иновационен афинитет. В логическа последователност се разглеждат въпросите за: наложения от дигитализацията дизайн на промяната в банковия бизнес, чийто успех трябва да се гарантира от подходяща иновационна култура, „елегантна” организационна структура и клиентско центрирани бизнес процеси. Анализират се банковата стойностна оферта и решенията за нейното оптимизиране в основните сфери на банкирането. Специално внимание се отделя на трансформацията на банковия бизнес в посока от продуктова дистрибуция към социална комуникация, която променя парадигмата за класическите измерения на банковата маркетингова политика. Популяризира се оживената дискусия за конкуренцията между банките и иновативните компании (FinTechs и BigTechs) и за вариантите за коопериране между тях като нейна алтернатива.

Приложение на знанията и уменията: Въз основа на придобитите знания студентите формират умения за: открояване на основните етапи от еволюцията на иновациите в банкирането; дефиниране на адекватна стратегия за иновиране (дигитализиране) на банковия бизнес и за нейното организационно (структурно и процесно) „абсорбиране”; обосновка на подходи за създаване на подходящи продукти и услуги в основните бизнес сфери на банкирането; избор на оптимален обслужващ микс; анализ на конкуренцията и на възможностите за нов тип коопериране между основните участници във финансовата търговия и др.

Способност за разширяване на знанията и формиране на нови умения: Придобитите знания и умения се разширяват с изучаване на дисциплините: „Иновации и финансови кризи” и „Регулиране на финансовите иновации”.

Придобиване на ключови компетентности: При обучението по дисциплината по-важните компетентности, които студентите придобиват, са: предприемачески, цифрови и многоезикови.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
1.	Въведение в иновационната проблематика
1.1.	Подходи за дефиниране и видове иновации
1.2.	Развитие и класификация на иновациите в банковото дело
2.	Иновациите в банките - между скептицизма и необходимостта от промяна
2.1.	Причини за иновационния антагонизъм на банките
2.2.	Иновациите - двигател на банковия бизнес

3.	Позициониране и оценка на банковата иновационна нагласа
3.1.	Типизиране на иновационното поведение
3.2.	Бариерите пред иновациите в банкирането
3.3.	Бъдещите иновационни приоритети
4.	Дизайнът на дигиталната промяна
4.1.	Стратегически акценти към иновациите на бъдещето
4.2.	Бизнес моделите на бионичното банкиране
4.3.	Иновационната култура в банкирането
5.	Организационни аспекти на банковите иновации
5.1.	Приоритети и варианти за организационно позициониране
5.2.	Екипна организация на иновациите
5.3.	Акценти върху процесните иновации
6.	Стойностната оферта – функционалност и комплексни ползи
6.1.	Диагностика на „обещаната” полза
6.2.	Възможности за оптимизиране на стойностното предложение
7.	От продуктова дистрибуция към социална комуникация
7.1.	Мобилното банкиране – парични сделки в нов контекст
7.2.	Съдбата на банковите филиали
7.3.	Social Banking – „продукт” и „двигател” на иновациите
7.4.	В търсене на оптималния микс
8.	Новите технологии в служба на банките
8.1.	Възможностите на изкуствения интелект
8.2.	Ролята на облачните изчисления
8.3.	Потенциалът на блокчейн технологията
9.	Финансовите иновации – между конкуренцията и партньорството
9.1.	Класификация, интереси и предимства на иновативните компании (FinTechs, BigTechs, телекоми и др.).
9.2.	От конкуренция към партньорство – нови форми на всеобщо финансово предлагане

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ

Методите на подготовка и провеждане на обучението по дисциплината включват използване на различните учебни ресурси и дейности, чрез които се осъществява учебният процес в дистанционната форма на обучение:

- учебни ресурси – електронни учебни ресурси, мултимедийни презентации, файлове, интернет страници, тестове;
- учебни дейности – провеждане на учебни занятия в присъствените периоди, а чрез платформата за дистанционно обучение се прилагат разписание, база от данни, форум и чат.

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Тест	2	60
1.2.	Практически казус	1	60
Общо за семестриалното оценяване:		3	120
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит	1	135
Общо за сесийното оценяване:		1	135
Общо за всички форми на контрол:		4	255

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината в платформата за електронно обучение на ИУ – Варна.
2. Вачков, Ст. (2023). Кризисни рефлексии върху финансовото здраве на банковите клиенти. // Киров, Ст., Ст. Вачков, Л. Георгиев, М. Моравенов, Д. Рафаилов, Д. Петров, Л. Найденов, Н. Вълканов. *Covid-19 рефлексии върху финансовата стабилност*. Варна: Наука и икономика, 259 с. (глава пета, сс. 118-166).
3. Вачков, Ст. (2020). COVID-19 и „новата нормалност“ в банковото регулиране. // *Икономиката на България и Европейския съюз: финанси, счетоводство, финансов контрол*, София: Издателски комплекс – УНСС, сс. 7-38.
4. Рафаилов, Д., Ст. Вачков, Л. Георгиев, Ст. Киров, Н. Вълканов, Кр. Найденова, Пл. Джапаров (2020). *Финансовата инфраструктура – състояние, проблеми, иновационен потенциал*. Варна: Наука и икономика, 309 с. (глави трета и четвърта, сс. 84-163).
5. Вачков, Ст. (2021). Пандемични рефлексии върху продуктите иновации в банкирането. // *Сборник доклади от Тринадесета научно-приложна конференция с международно участие “Инвестиции в бъдещето'2021”*, Варна, 2021, сс. 47-54.
6. Vachkov, S. (2022). Customer Centricity and Product Innovation in Banking. *Izvestia Journal of the Union of Scientists - Varna. Economic Sciences Series*, 11(2), pp. 3-12.
7. Vachkov, S. (2023). On the Post-Crisis Challenges to Banking. // *Izvestia Journal of the Union of Scientists - Varna. Economic Sciences Series*, 12 (1), pp.11-20.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Вачков, Ст. (2015). *Иновациите – новата нормалност в банкирането*. Варна: Наука и икономика, 228 с.
2. Вачков, Ст. (2016). Дигитални рефлексии върху банковата организация. // *Годишник на ИУ*, т. 88, 2016, Варна: Наука и икономика, с. 129-230.

3. Вачков, Ст. (2016). Дигитализацията на банкирането – реалност без алтернатива. // Вачков, Ст. (научен редактор), Л. Георгиев, Д. Рафаилов, Л. Найденов, Св. Герчева, Ат. Камеларов, Н. Вълканов (2016). *Финансовата наука в ИУ-Варна - борба с превратностите на времето*. Варна: Наука и икономика, 370 с.
4. Dzhararov, P. (2020). Application of Blockchain and Artificial Intelligence in Bank Risk Management. *Economics and Management* [Икономика и управление], Blagoevgrad : South-Western University Neofit Rilski , 17 (1), 43-57.
5. Джапаров, П. (2019). Приложение на облачните изчисления в банкирането. България на регионите 2019: Фискална политика, глобализация и икономически растеж: предизвикателства и перспективи на устойчивото развитие: *Международна научно-практическа конференция, ВУАРР*, 22 ноември 2019: Сборник с доклади, Пловдив: Акад. изд. Талант, 2019, 533 - 540.

Март 2024 г.